

at han har udrettet det Allerringeste. Der staaer endnu af Overskoledirectorens Forretninger tilbage at omtale, hvad han muligt, skjøndt jeg forøvrigt ikke kan troe det, virker paa Provsterne men jeg skulde mene, at dette i alt Fald er noget Underordnet. Provsterne — det skal jeg erkjende — have gjort megen Gavn, og flere ville vistnok være enige med mig i, at Provstebesøgtserne ere noget overordentlig Godt. Provsterne ere Mænd, som jeg kan vistnok sige uden Undtagelse, ere begavede, dygtige og indsigtfulde (Frølund: Neil). So jeg maa endnu engang fremhæve, at jeg har ligesaa megen Kundskab dertil som den ærede Landsthingsmand. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at jeg taler ikke saa lidt af Erfaring; vi, der færdes blandt Folket, have undertiden mere Erfaring end de, der gaae og puge hjemme i deres Skoler og deres Stue; maastee vi ikke ere udrustede med saa store Kundskaber som disse Folk; men Praxis er undertiden bedre end Kundskaber. Jeg lader mig ikke sætte tilside med Hensyn til Kjendskab til Almueskolerne; som Almuesmand har jeg i alt Fald ligesaa stort Kjendskab til dem som en Skoleinspecteur, og jeg vil tilføie, at der er ingen Ting, som ligger enten mig eller nogen Mand i det Sognesforstanderskab, hvorfra jeg er Medlem, mere paa sinde end Almueskolebesøgenet. Og naar vi nu vistnok omtrent enstemmig erklære, at vi ikke ville have denne Overskoledirecteur, hvorfor kunne vi saa endelig ikke blive frie for ham? Er det, fordi vi skulle staae som umyndige Børn under Statens Bestyrelse? Den Tid troede jeg dog nu skulde være omme. Jeg skal forøvrigt ikke nu forfølge denne Sag videre, thi det er jo en vrøskløs Digression, som vi her i Sædet kunne afgjøre om Egen; men jeg har troet, at jeg, ved at tilføie disse faa Ord, vilde af at samtykke, hvad der var blevet vittret, og jeg har derfor taget Ordet for at udtale, at det i alt Fald staaer fast, at Almueskolerne og deres nærmeste Bestyrere ikke ville have en Overskole-directeur.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Mod de fra den sidste ærede Taler fremkomne stærke Ytringer mod

Overskoledirecteuren faler jeg mig dog virkelig forpligtet til at gjøre gjæbende, at Overskole-directeuren ganske vist har gjort megen Nytte, og naar det ærede Medlem stærkt fremhævede, at Skolerne og Skolernes nærmeste Bestyrere ikke ville have en Overskoledirecteur, da kunde dette jo muligt tjene som et Bevis for, at han endog har gjort mere Nytte, end jeg hidtil har troet; i alt Fald troer jeg ikke, at man paa denne Maade kan godtgjøre hans Unødvendighed. Jeg forlangte egentlig blot Ordet for at gjøre opmærksom paa, at der ganske vist er en heel Deel Forretninger, som Overskoledirecteuren har besørget, og som umuligt kunne besørages ved Ministeriets Embedsmænd, saa at det er nødvendigt, at Ministeriet har en Bevilling, hvorfor det kan faae dem besørget ved en udenfor staaende Mand, enten man nu vil kalde ham Undervisningsinspecteur eller Skole-directeur; der maa kort sagt være en Mand, der fører Tilshnet med Seminarierne, med de Examinere som afholdes ved disse, og med de andre Examinere, som holdes for Privatistier og Lærerinder. Der er altsaa ganske vist Forretninger, som Overskoledirecteuren har besørget med stor Ouelighed, og som man nødvendigvis maa have Kræfter til at besørge. Naar derfor den ærede sidste Taler sagde, at Overskole-directeuren slet ingen Nytte havde gjort, gaaer han saa vidt, at jeg, uagtet jeg vil vedblive at holde mig fuldkommen neutral i dette Spørgsmaal, dog føler mig stærkt forpligtet til dert at modsigte ham.

Thalbitzer: Næst at udtale min Tak til den høitærede Minister for den Velvillie, hvormed han har modtaget de af mig fremførte Bemærkninger. Skal jeg tillade mig at henpaae et Par Ord til den ærede 6te Landsthingsmand for 2den Kreds (Frølund). Den ærede Landsthingsmand vittrede, at han ikke troede, at nogen Kultur af den af mig omtalte Eng var fornøden, da han havde seet, at der opvoksede Skov der. Jeg har nu ikke i flere Aar været i Sorø, men er der begyndt paa Skovkultur paa Blommeengen, skulde det glæde mig meget; thi min Hensigt var jo blot, at den skulde blive benyttet. Dog skal jeg derhos tillade mig at bemærke, at den Commission, jeg